

Gezici Sağlık Hizmetleri

Bilal DURMAZ¹

GİRİŞ

Gezici sağlık hizmeti ülkemizde aile hekimliği uygulaması başladığından beri sürdürülmekte olan aile hekimliği görevlerinden biridir. Yönetmelikte gezici hizmet şu şekilde ifade edilmiştir: “Aile hekimi ve/veya aile sağlığı elemanının, müdürlükçe tespit edilen uzak mahalle, belde, köy, mezra gibi yerleşim birimlerine Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre giderek mahallinde vereceği sağlık hizmetidir”. 30/06/2021 tarih ve 31527 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği ile Yönetmelik gezici sağlık hizmetini şu ifade ile açıklanmıştır: Aile hekimi ve/veya aile sağlığı çalışanının, müdürlükçe tespit edilen belde, köy, mezra, uzak mahalleler gibi yerleşim birimlerine, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre giderek mahallinde vereceği sağlık hizmetidir.(1) Ayrıca gezici sağlık hizmetinin planlanması ile ilgili yönetmelikte hizmet verilmesi gereken nüfusa göre aylık bu hizmet için ayrılması gereken saatler ve gezici sağlık hizmetinin sıklığı belirtilmiştir. Ayrıca detaylı olarak daha önce yönetmelikte gezici sağlık hizmeti ile ilgili aile hekimi görev/yetki ve sorumlulukları kapsamında 4.maddenin g bendinde ‘Evde takibi zorunlu olan özürlü, yaşlı, yatacak ve benzeri durumdaki kendisine kayıtlı kişilere evde veya gezici/yerinde sağlık hizmetlerinin yürütülmesi sırasında kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri ile birinci basamak tanı, tedavi, rehabilitasyon ve danışmanlık hizmetlerini verir’ ifadesi yer almakta olup ayrıca aile sağlığı elemanı görev/yetki ve sorumluluklarını açıklayan 5.madde f bendinde ‘Gezici ve yerinde sağlık hizmetleri, sağlığı geliştirici ve koruyucu hizmetler ile ana çocuk sağlığı ve aile planlaması hizmetlerini verir, evde bakım hizmetlerinin veril-

¹ Uzm. Dr., Tire 1 nolu merkez ASM, durmazbilal@gmail.com,

SONUÇ

Gezici sağlık hizmetlerinin yönetimi yukarıda anlatıldığı üzere birçok faktörden etkilenmektedir. Hekim bu nedenle hizmet verdiği popülasyonu, bölgeyi, ulaşım özelliklerini, kültürel yapı gibi faktörleri çok iyi bilmeli ve hâkim olmalıdır. Ayrıca hekim gezici sağlık hizmetini en iyi şekilde planlayarak yürütebilmek için aile hekimliği disiplinin kendi ilkelerini ve prensiplerini özümsemiş kanıta dayalı tıp uygulaması çerçevesinde kararlar vererek hizmeti yürütmesi diğer tüm aile hekimliği hizmetlerinde olduğu gibi gezici sağlık hizmetlerinde de şarttır.

KAYNAKLAR

1. Resmi Gazete 30/06/2021. AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ 2021 (25.07.2021 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210630-8.pdf> adresinden ulaşılmıştır.)
2. Resmi Gazete 25/05/2010. AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ 2010 (25.07.2021 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/05/20100525-10.htm> adresinden ulaşılmıştır.)
3. TÜİK 2019. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2019 (25.07.2021 tarihinde <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuc-lari-2019-33705> adresinden ulaşılmıştır.)
4. Politika Analizi Raporu Türkiye De Aile Hekimliği Uygulaması 2011 Hazine Müsteşarlığı Öğlen Grubu Ankara, 2011
5. Başak, O 2003.Aile Hekimliği/Genel Pratisyenlik Avrupa Tanımı-WONCA EUROPE-2002 (Okay BAŞAK, Çev. Ed.) Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği Yayınları